

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (20)

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Dossier
2402458

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Långselberget i Storumans kommun

(4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet Långselberget beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 3.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Fakta om naturreservatet

Namn:	Långselberget
Dossiernummer:	2402458

Datum
2024-11-21Diarienummer
511-3471-2021

NVR-id:	2062003
Kommun:	Storuman
Län:	Västerbotten
Lägesbeskrivning:	10 km OSO om Storuman
Mittkoordinat:	608372, 7216476 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region:	30a. Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns:	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare:	Enskilda
Fastigheter:	Forsvik 1:7
Förvaltare:	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal:	165 hektar
Areal skogsmark:	145 hektar
Areal produktiv skog:	114 hektar
Areal våtmark:	8 hektar
Areal vatten:	2 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet Långselberget är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av boreala och brandpräglade barrnaturskogar och andra ingående naturmiljöer samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska dels uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer i huvudsak utvecklas fritt genom intern dynamik. Naturliga processer såsom översvämning, stormfällning, skogsbrand, frostvittring, ras och skred samt svampars och insekters nedbrytning av ved med mera tillåts fortgå ostört. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand, eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning, flottledsrensning eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna och utföra brandefterliknande åtgärder i de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- öka variationen och främja lövandelen i områdets ungskogar och medelålders skogar
- återställa strukturer och hydrologi i våtmarker, sjöar, vattendrag och påverkade skogsmiljöer
- ta bort främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Långselberget är ett relativt stort område med höga bevarandevärden kopplat till dess naturvärden och även dess värden för friluftslivet.

De höga naturvärdena är främst knutna till områdets talldominerade naturskogar med god åldersspridning. Delar är urskogsartade. Området har mycket höga naturvärden kopplade till den goda förekomsten höga, grova, flerhundraåriga träd och det allmänna-rikliga inslaget av död ved i form av lågor och gamla grånade torrakor. I området förekommer dessutom en lång rad mycket ovanliga lavar knutna till sydväxtberg med hög och jämn luftfuktighet.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och möjlighet att uppleva och nyttja orörd natur genom bärplockning, fiske och annat.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Området är till stora delar präglat av historiska skogsbränder och äldre tiders skogsbruk. Därför kan ett bevarande och en utveckling av områdets naturvärden gynnas av naturvårdande skötsel. Att området ska kunna vara en tillgång för friluftslivet främjas av att skötselåtgärder också kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

I reservatet finns viktiga livsmiljöer för många naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, eller bro,
5. anlägga ledning eller rör,
6. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämna, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,
7. tippa, dumpa eller anordna upplag,

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

8. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. plantera öppen mark med träd, buskar eller energigrödor,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växtnäringsämnen,
11. inplantera för området främmande arter eller stammar,
12. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

13. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftslivsverksamhet,
14. utföra restaureringsåtgärder i vattenmiljön, såsom iläggning av sten och borttagande av vandringshinder.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, rastplats, eldstad, bro, spång, stigar och leder,
4. borttagande av förfallna byggnader och andra anläggningar,
5. skötselåtgärder för bevarande och synliggörande av för friluftslivet intressanta besöksmål och forn- och kulturlämningar genom plantryckning, röjning och avverkning av enstaka träd och buskar eller liknande åtgärder,

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

6. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar, anläggande av brandgator och liknande åtgärder, samt stängsling av naturvårdsbrända delar,
7. skötselåtgärder för att gynna skyddsvärda arter och naturmiljöer i skog genom att röja och fälla buskar och träd; stängsla; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller andra växtdelar; lägga igen diken samt genomföra markstörning,
8. skötselåtgärder för att öka variationen eller lövandelen i ungskogar och medelålders skogar genom selektiv röjning, gallring, kapning av enskilda träd, stängsling, markstörning eller liknande åtgärder,
9. skötselåtgärder i våtmarker och hydrologiskt påverkad skog genom röjning av buskar och träd, igenläggning av diken, slåtter, bete eller annan markstörning eller liknande åtgärder,
10. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom återställning av rätade bäcksträckor, borttagande av vandringshinder eller andra liknande åtgärder,
11. borttagande av främmande arter,
12. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och lavar, samt svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

6. insamla ryggradslösa djur.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut, samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (SFS 1971:437) eller att framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) normalt underhåll av befintliga leder och stigar. Träd som fallit över led/stig får kapas men ska lämnas i naturreservatet,
- d) drift, underhåll och reparation av kraftledning och kraftledningsgata inom ramen för befintlig koncession, ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt, inklusive nödvändiga avverkningar i kraftledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för arbetet,
- e) uppförande av jakttorn,
- f) att kvista träd och att röja buskar och sly från jaktpass i syfte att upprätthålla siktgator i skog. Stående och liggande döda träd, exempelvis torrakor, får inte upparbetas,
- g) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- h) undersökningsarbete enligt gällande minerallagstiftning och därmed sammanhängande åtgärder som är nödvändiga för bedrivande av ändamålsenligt undersökningsarbete,
- i) inhämtande av prover och utförande av inventeringar som behövs i samband med undersökningsarbeten enligt minerallagen, som underlag till ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen, tillstånd

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

enligt miljöbalken eller dylika beslut som erfordras för bedrivande av gruvverksamhet,

- j) etablerande och bibehållande av infrastruktur inom område markerat i bilaga 2, som behövs för eventuell närliggande gruvverksamhet, under förutsättning att erforderliga tillstånd inhämtats,
- k) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd.

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark, vegetation, bottnar och vatten ska minimeras

Ärendets beredning

Långselberget inventerades av Länsstyrelsen första gången 2004. Området inventerades igen och i större detalj åren 2019 (Grönberget) och 2021 (Långselberget). Området konstaterades då hysa mycket höga naturvärden.

År 2021 avverkningsanmäldes delar av området och i samband med det inleddes en dialog med markägaren om formellt skydd. Under hösten samma år tillstyrkte Naturvårdsverket att Länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare i syfte att bilda naturreservat. Senare samma höst nåddes en överenskommelse om intrångsansättning mellan markägaren och staten.

Naturreservatet ligger inom Ubmeje tjeälddie samebys renbetesmarker. Samebyn har beretts möjlighet att yttra sig.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- **Svenska kraftnät** meddelar att de inte har befintliga eller planerade anläggningar inom naturreservatet, och att de därför inte har några synpunkter på remissen.
- **Skogsstyrelsen** är positiva till att naturreservatet bildas och har inga övriga synpunkter.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

- **Västerbottens ornitologiska förening** är positiva till att Långselberget skyddas som naturreservat. De har särskilda synpunkter kopplade till den föreslagna naturvårdande åtgärden *naturvårdsbränning*. De betonar vikten av att Länsstyrelsen har kunskap om områdets fågelliv och att hänsyn tas till detta vid planerade åtgärder. De anser också att naturvårdsbränning inte ska genomföras under häckningstid.

Länsstyrelsens kommentar: Inför en naturvårdsbränning sker alltid en noggrann fältplanering av de områden som ska brännas. Innan en bränning görs flera detaljerade besök av de berörda bestånden, ofta under flera säsonger i följd. Vid dessa besök noteras och registreras förekomster av olika skyddsvärda arter som kan behöva tas hänsyn till vid en bränning. Vid behov sker även samråd med lokala ornitologer eller annan expertis för att hämta in ytterligare kunskap. Om det påträffas särskilt skyddsvärda arter (av fåglar eller andra organismgrupper) vars förekomst kan komma att äventyras av en bränning kommer den planerade bränningen i normalfallet att omplaneras så att bränning antingen sker vid annan tidpunkt, eller att gränserna för bränningsområdet ändras så att arten i fråga inte påverkas eller att påverkansgraden minimeras. En slutlig avvägning av eventuell nytta och skada för olika berörda arter och naturtyper behöver dock alltid göras från fall till fall.

- **Gunnarn Mining AB** konstaterar att det föreslagna naturreservatet ligger inom undersökningstillståndet Gunnarn nr 30 som ägs av Gunnarn Mining AB. De konstaterar också att de föreslagna föreskrifterna inskränker möjligheterna till fortsatta undersökningsarbeten och eventuell framtida infrastruktur.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har sedan remissen haft dialog med Gunnarn Mining/Agnico Eagle. Efter denna dialog har Länsstyrelsen lagt till undantag för prospektering (undantag h-i), samt ett undantag för infrastruktur kopplat till gruvnäring (undantag j). Under rubriken "Bedömning angående prospektering och gruvverksamhet" finns ett längre resonemang kring detta.

- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** anser att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter ska undantas från föreskrifterna då sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU betonar att vissa typer av undersökningsarbeten ger obefintliga eller försumbar skada på mark och

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

omgivning. I ett kompletterande yttrande avråder SGU från reservatsbildningar inom gällande undersökningstillstånd.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har efter remisstiden varit i kontakt med SGU. Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet och kan därigenom genomföras utan dispensförfarande, medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Länsstyrelsen bedömer att generella undantag från föreskrifterna för prospektering i de flesta fall inte är lämpliga. Efter dialog med Länsstyrelsen har Gunnarn Mining/Agnico Eagle betonat hur mineralintressanta omgivningarna kring Långselberget är. Länsstyrelsen har efter denna dialog lagt till undantag för prospektering (undantag h-i).

- **Storumans kommun** avstyrker reservatsförslaget. De ser inga motstridiga intressen i översiktsplanen men är kritiska till den höga andelen naturreservat i kommunen, att fler reservat bildas när förvaltningsanslagen minskar, och att ett naturreservat skulle kunna begränsa eventuella framtida behov av infrastruktur, energiproduktion eller ekonomisk utveckling.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen arbetar utifrån de nationella miljömålen samt de åtaganden som Sverige skrivit under på EU-nivå (EUs *biodiversitetsstrategi*) och FN-nivå (*Konventionen om biologisk mångfald*) som rör biologisk mångfald och långsiktigt fungerande ekosystem. Formellt skydd är ett av flera viktiga instrument för att nå målen. Sverige är fortfarande långt ifrån de bevarandenivåer som krävs för att uppnå nationellt och internationellt uppsatta mål, även i Storumans kommun. Länsstyrelsen arbetar strategiskt för att naturreservat ska bildas på de platser där de gör som allra störst nytta.

- **Landsförbundet Svenska Samer** anser principiellt att bildande av naturreservat är positivt så länge det inte förhindrar samisk traditionell markanvändning med till exempel jakt, fiske och renskötsel. De anser också det vara viktigt att inte stimulera turism i områden med etablerad samisk markanvändning.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar samisk traditionell markanvändning. Vidare

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

bedömer Länsstyrelsen att antalet besökare i området kommer att bli förhållandevis lågt.

- **Svenska Samernas Riksförbund** anser att naturreservat ofta är positiva för renen och renskötseln. De betonar vikten av att beslutet om naturreservat inte ska begränsa renskötselrätten. De betonar också vikten av att åtgärder som kan påverka renskötsel ska samrådask med berörd sameby.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b). Länsstyrelsen samråder alltid med berörd sameby inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

- **Sametinget** betonar att renskötsel och andra samiska näringar fortsatt ska kunna bedrivas obehindrat och att berörd sameby får ha ett reellt inflytande i planering av åtgärder.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b), och Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar övrig samisk traditionell markanvändning. Länsstyrelsen samråder alltid med berörd sameby inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Långselberget är ett relativt stort och kuperat område, 10 km ostsydost om Storuman och just norr om väg E12. Intrycket domineras av Långselbergets topp på 476 möh och bergets mäktiga och mycket branta sydsluttningar. Bergsbranten består till stor del av stupande lodytor. De nedre delarna täcks av anhopningar av nedrasade block, och där lutningen inte är lika stark är sluttningen skogsklädd. Norr om Långselbergets topp ligger den lilla Rödingtjärnen vackert belägen i en liten gryta. Den lilla bäcken som rinner från sjön utgör reservatets lägsta punkt. I norr höjer sig Grönberget över omgivande landskap, och på bergets platålika topp finns små myrmarker spridda.

Skogen i reservatet är talldominerad, skiktad och präglad av en brand som ligger ca 120-150 år tillbaka i tiden. Större delen av skogen föryngrades då, och denna idag 120- till 150-åriga generation av tall dominerar bestånden i stora delar. Tallar som överlevt branden, idag ca 200-400 år gamla och ofta med brandljud, förekommer i varierande mängd. Äldre hård och grånad tallved förekommer

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

allmänt-rikligt och sätter prägel på området. Ofta är veden kolad vilket bidrar till områdets tydligt brandpräglade intryck.

Urskogsartad tallskog växer i grytan kring Rödingtjärnen och vidare upp i sluttningarna mot Långselbergets topp. Trädsiktet utgörs till stor del av mycket gamla tallar med åldrar upp mot 500 år. Här finns en allmän-riklig förekomst av silvergrå död ved av mycket hög kvalitet. Urskogsartade tallskogar av den här typen är mycket ovanliga i Västerbotten, särskilt nedanför fjällkanten. Urskogsartade delar finns också i Grönbergets sydsluttning.

I dessa skogar är den starkt hotade reliktslåndan funnen. Den är beroende av gammal och hård tallved för sitt larvstadium. Långselberget bedöms utgöra en lämplig och viktig livsmiljö för arten.

I sydbranten ner mot Umeälven växer gammal tallskog med inslag av både lövträd och gran. Skogen är här mycket gles och blockrik. Återkommande frostvittring och ras verkar som en lågintensiv störningsfaktor. Här i branten är flera arter av ovanliga och mycket ovanliga lavar hittade. Mest intressant är den starkt hotade grangytterlaven (EN). Den är beroende av jämn, hög luftfuktighet och orörda skogsbestånd. Den kan växa på gamla granar men här är den funnen på klippblock. I samma brant men strax utanför naturreservatet är också den ovanliga grenlaven (VU) hittad.

Övriga skogar har plockhuggits i varierande intensitet men har trots detta kvar en tydlig naturskogskaraktär. På Grönberget har delar påverkats av ett stort virkesuttag för 60-80 år sen men har sedan dess lämnats orörda.

Reservatet ligger inom Ubmeje tjeälddie samebys renbetesmarker.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Långselberget är en mycket värdefull naturmiljö som hyser en mångfald av arter som är knutna till dessa miljöer. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, vattenkraftsutbyggnad, dikning samt annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas. Området behöver också skyddas långsiktigt mot verksamheter som försvårar för

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär.

Området är i stor utsträckning präglat av bränder som har format skogarna i många hundra år. För att kunna upprätthålla brandprägelns möjliggörs naturvårdsbränning och brandefterliknande åtgärder i de brandpräglade skogarna. Sådan skötsel kommer att gynna arter som är knutna till eller helt beroende av brandpräglad skog. I reservatet finns också skogar som saknar brandprägel och inte har brunnit på mycket lång tid. Dessa delar kan komma att utgöra viktiga brandgränser och kan också tillåtas att brinna. Naturligt kommer dessa delar att brinna ytligare eller inte alls. Reservatet innehåller även arealer med ungskogar. Därför möjliggörs skötsel som kan höja naturvärdena på kortare tid än om skogen hade lämnats för fri utveckling. Det finns också hydrologiskt påverkade myrar. Därför är det motiverat att möjliggöra återställande åtgärder för hydrologi.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Långselberget där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas.

Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt områdets värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Långselberget har hög prioritet inom länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur, och ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd¹.

¹ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

- Området ligger inom en skoglig värdetrakt. Därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur² på landskapsnivå.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 145 hektar produktiv skogsmark, 8 hektar våtmarker och 2 hektar sjöar och vattendrag som med dess arter, strukturer och processer bidrar till de nationella etappmålen om skydd av skogsmark och vattenmiljöer. Beslutet stärker möjligheterna att nå miljömålen Levande skogar och Myllrande våtmarker men även miljömålen Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Inga vatten i naturreservatet har statusklassats utifrån EU:s vattendirektiv. Ett skydd av området möjliggör åtgärder som kan höja vattnens kemiska och ekologiska status, samtidigt som det undanröjer skogsbruk som riskerar att försämra statusen.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Långselberget berörs inte av några riksintressen. Området är inte utpekad i Storumans översiktsplan³ eller i tilläggsplanen för vindkraft⁴.

² Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

³ Storumans kommun, 2011. *Översiktsplan för Storumans kommun*.

⁴ Storumans och Sorsele kommuner, 2010. *Tilläggsplan för vindkraft. Tillägg till översiktsplan*.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att detta beslut om bildande av naturreservatet Långselberget är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna och utifrån kommunala planer.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen. Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att ingrepp som motiveras av hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området. I avsnittet Motiv till skyddets utformning ges en fördjupad motivering till detta.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Bedömning angående prospektering och gruvverksamhet

Naturreservatet berör en del av undersökningstillstånd Gunnarn 30 (Gunnarn Mining AB) för metaller och mineraler. Prospektering enligt minerallagen innefattar en rad olika metoder och åtgärder. Av syftet med naturreservatet framgår att reservatet ska långsiktigt bevara och utveckla reservatets värdefulla naturtyper med sina livsmiljöer för skyddsvärda och rödlistade arter.

Länsstyrelsen anser att naturreservatets föreskrifter är väl avvägda för att uppnå syftet att bevara naturreservatets naturmiljöer och arter. Normalt gäller reservatsföreskrifterna under lång tid framåt varför det är svårt att förutse vilka konkreta undersökningsarbeten som är tänkta att göras. Det finns i länet många undersökningstillstånd men endast en bråkdel av arealerna leder till bearbetningskoncession och senare gruvverksamhet.

Länsstyrelsen bedömer att generella undantag från föreskrifterna för prospektering i de flesta fall inte är lämpliga. Efter dialog med Länsstyrelsen har Gunnarn Mining/Agnico Eagle betonat hur mineralintressanta omgivningarna kring Långselberget är. Länsstyrelsen har efter denna dialog lagt till undantag för

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

prospektering (undantag h-i) samt ett undantag för infrastruktur kopplat till gruvnäring (undantag j).

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (SFS 1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

För anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12. kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (SFS 1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Enligt 1 § terrängkörningslagen (SFS 1975:1313) är det förbjudet att köra på barmark i terräng med motordrivna fordon,
- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- Tillstånd för utsättning av fisk måste alltid sökas hos länsstyrelsen. Tillstånd får inte ges för sådana fiskarter eller fiskstammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

ges om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar. (16 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen).

- Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § KML är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en forn lämning.
- Reservatet omfattas av strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 13 - 18 §§ miljöbalken. Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd.
- Vattenverksamheter, t.ex. anläggandet av en brygga, är anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Emil Larsson, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
<https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

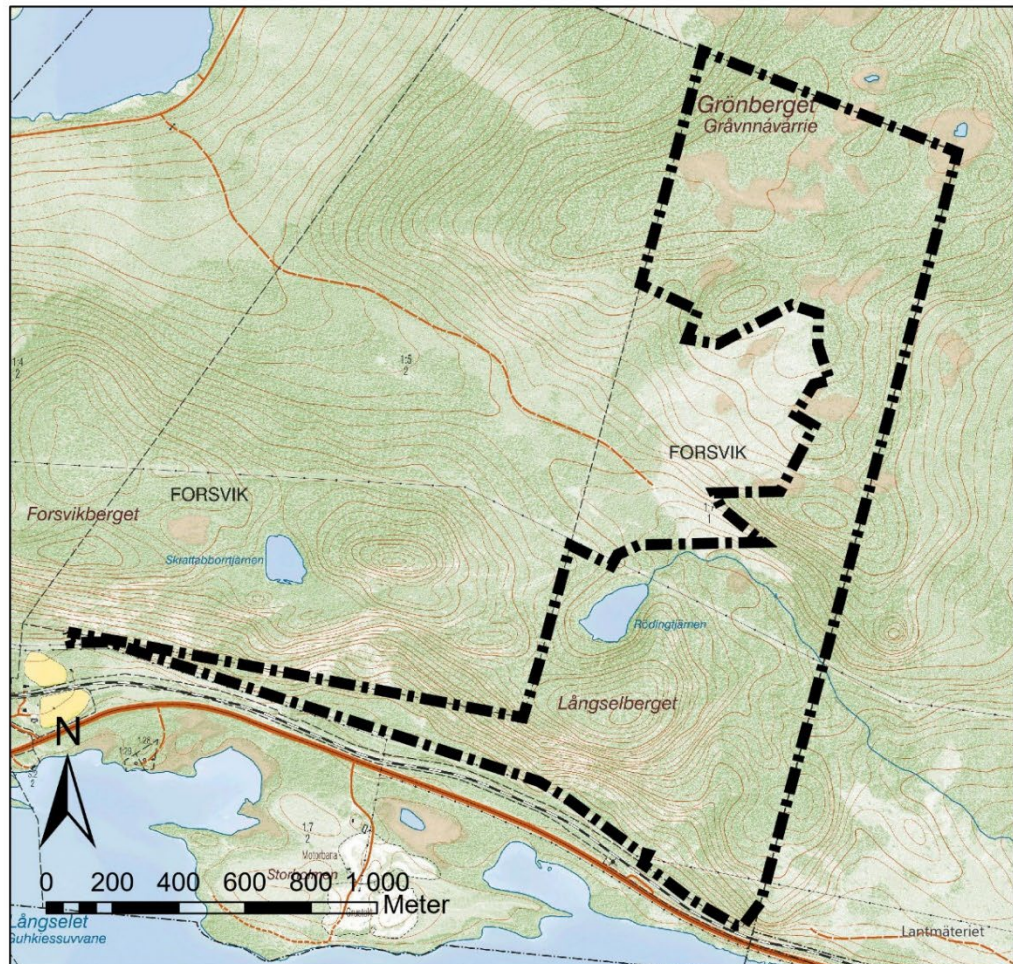
Bilagor

1. Beslutslista
2. Beslutslista med precisering av undantag j)
3. Skötselplan inklusive bilagor
4. Hur man överklagar

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Bilaga 1 Beslutskarta

Naturresevat

Långselberget

Storumans kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut med
diarienummer 3471-2021

 Gräns naturresevat

Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

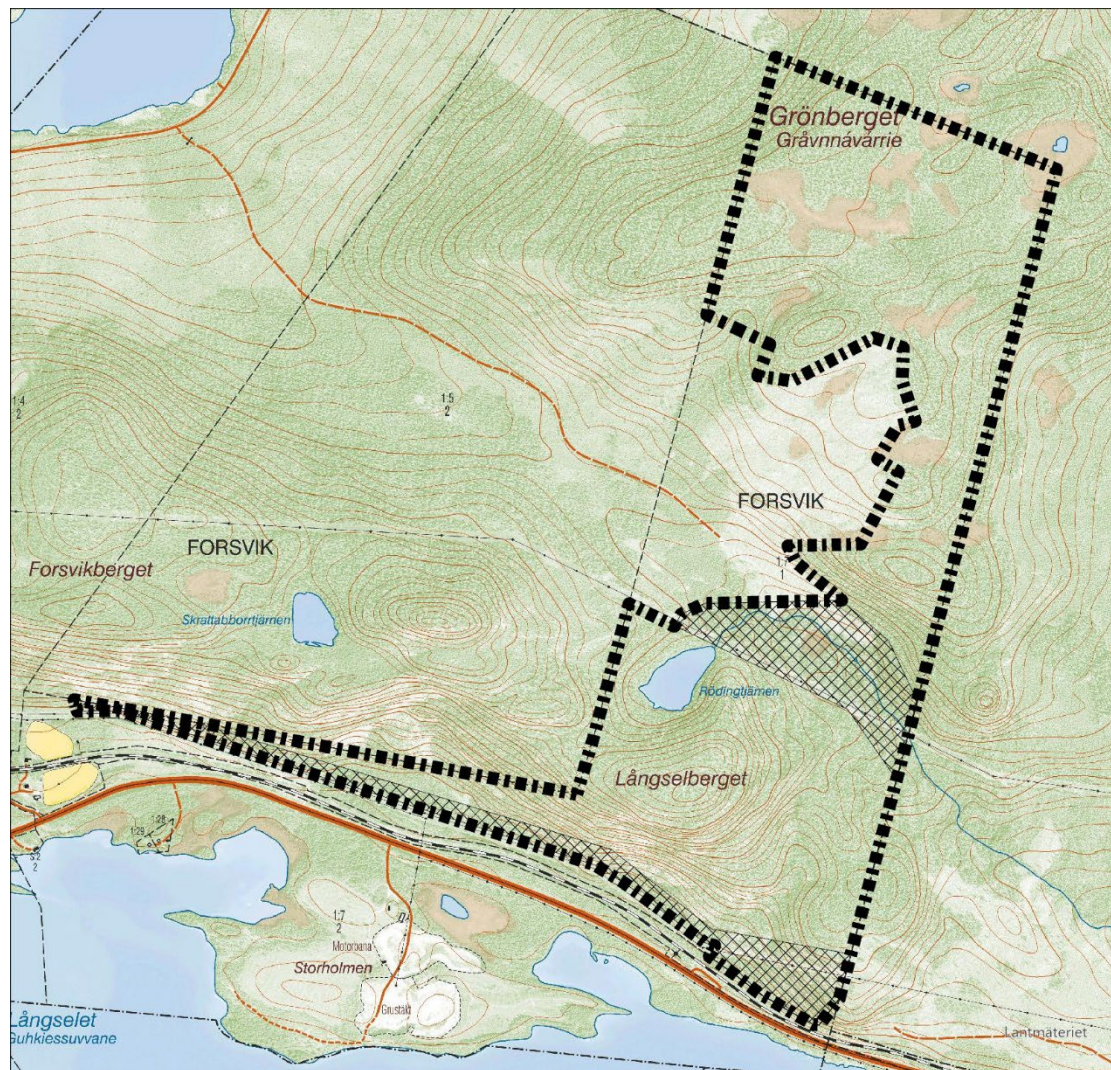
Länsstyrelsen
Västerbotten

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Bilaga 2 Beslutskarta med precisering av undantag j)

Naturresevat Långselberget

Storumans kommun
Västerbottens län
Bilaga 2 till beslut
med dnr 511-3471-2021

Reservatsgräns

Område där undantag
j) gäller

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till beslut

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-511-3471-2021

Dossiernummer
2402458

Skötselplan för naturreservatet Långselberget i Storumans kommun

Foto: Emil Larsson

1 Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet Långselberget är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av boreala och brandpräglade barrnaturskogar och andra ingående naturmiljöer samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska dels uppnås genom att skogsmark och övriga naturmiljöer i huvudsak utvecklas fritt genom intern dynamik. Naturliga processer såsom översvämning, stormfällning, skogsbrand, frostvittring, ras och skred samt svampars och insekters nedbrytning av ved med mera tillåts fortgå ostört. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand, eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning, flottledsrensning eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna och utföra brandefterliknande åtgärder i de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- öka variationen och främja lövandelen i områdets ungskogar och medelålders skogar
- återställa strukturer och hydrologi i våtmarker, sjöar, vattendrag och påverkade skogsmiljöer
- ta bort främmande arter

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

2 Fakta om naturreservatet

Namn:	Långselberget
Dossiernummer:	2402458
NVR-id:	2062003
Kommun:	Storuman
Län:	Västerbotten
Lägesbeskrivning:	10 km OSO om Storuman
Mitttkoordinat:	608372, 7216476 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region:	30a. Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns:	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1 i beslutet
Markägare:	Enskilda
Fastigheter:	Forsvik 1:7
Förvaltare:	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal:	165 hektar
Areal skogsmark:	145 hektar
Areal produktiv skog:	114 hektar
Areal våtmark:	8 hektar
Areal vatten:	2 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

3 Beskrivning av naturreservatet

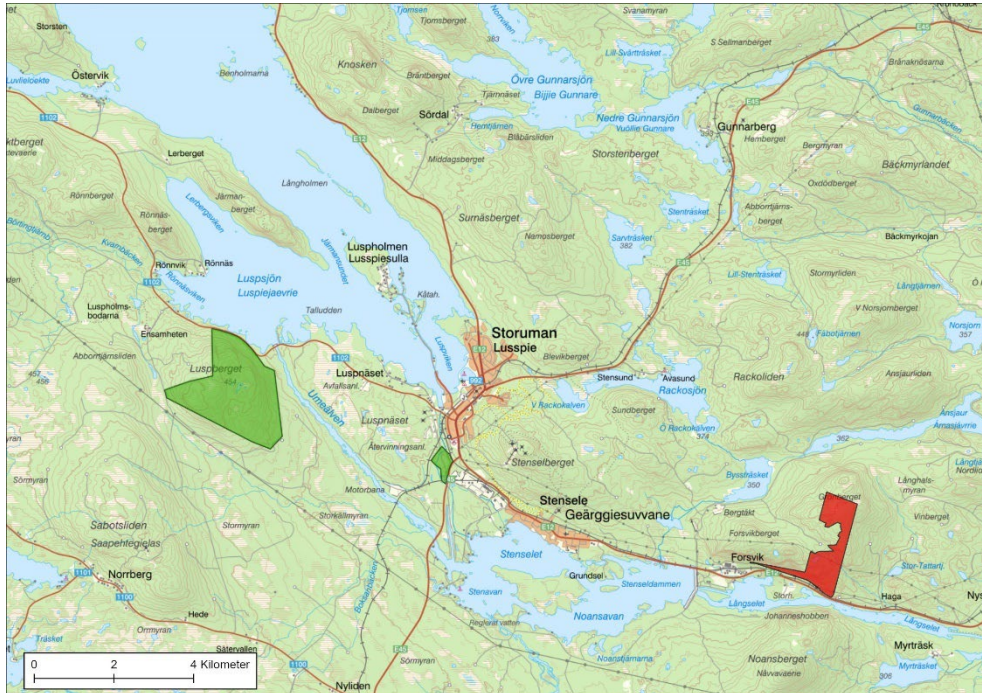
Läge och landskap

Långselberget är ett relativt stort och kuperat område, 10 km ostsydost om Storuman och just norr om väg E12. Intrycket domineras av Långselbergets topp på 476 möh och bergets mäktiga och mycket branta sydsluttningar. Bergsbranten består till stor del av stupande

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

lodytor. De nedre delarna täcks av anhopningar av nedrasade block, och där lutningen inte är lika stark är slutningen skogsklädd. Norr om Långselbergets topp ligger den lilla Rödingtjärnen vackert belägen i en liten gryta. Den lilla bäcken som rinner från sjön utgör reservatets lägsta punkt. I norr höjer sig Grönberget över omgivande landskap, och på bergets platalika topp finns små myrmarker spridda.

Naturrestatet Långselberget (i rött) ligger cirka 10 km OSO om Storuman. På kartan syns också några närliggande naturrestat (i grönt).

Geologi

Dominerande bergarter i reservatet är vacka och granit. Morän dominerar i svackan mellan Grönberget och Långselberget. På bergen är moräntäcket tunt och med inslag av berg i dagen. Nedanför Långselbergets brant finns en storblockig talusbrant.

Skog

Skogen i reservatet är talldominerad, skiktad och präglad av en brand som ligger ca 120–150 år tillbaka i tiden. Större delen av skogen förnygrades då, och denna idag 120– till 150-åriga generation av tall dominerar bestånden i stora delar. Tallar som överlevt branden, idag ca 200–400 år gamla och ofta med brandljud, förekommer i varierande mängd. Äldre hård och grånad tallved förekommer allmänt-rikligt och

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

sätter prägel på området. Ofta är veden kolad vilket bidrar till områdets tydligt brandpräglade intryck.

Urskogsartad tallskog växer i grytan kring Rödingtjärnen och vidare upp i sluttningarna mot Långselbergets topp. Trädskiktet utgörs till stor del av mycket gamla tallar med åldrar upp mot 500 år. Här finns en allmän-riklig förekomst av silvergrå död ved av mycket hög kvalitet.

Urskogsartade tallskogar av den här typen är mycket ovanliga i Västerbotten, särskilt nedanför fjällkanten. Urskogsartade delar finns också i Grönbergets sydsluttning.

I dessa skogar är den starkt hotade reliktsländan funnen. Den är beroende av gammal och hård tallved för sitt larvstadium.

Långselberget bedöms utgöra en lämplig och viktig livsmiljö för arten.

Kring Rödingtjärnen växer urskogsartad tallskog med en allmän förekomst av flerhundraåriga tallar och allmänt med död ved av hög kvalitet. Foto: Emil Larsson

I sydbranten ner mot Umeälven växer gammal tallskog med inslag av både lövträd och gran. Skogen är här mycket gles och blockrik. Återkommande frostvittring och ras verkar som en lågintensiv störningsfaktor. Här i branten är flera arter av ovanliga och mycket ovanliga lavar hittade. Mest intressant är den starkt hotade grangytterlaven (EN). Den är beroende av jämn, hög luftfuktighet och orörda skogsbestånd. Den kan växa på gamla granar men här är den

funnen på klippblock. I samma brant men strax utanför naturreservatet är också den ovanliga grenlaven (VU) hittad.

Utöver de urskogsartade delarna har den mesta skogen plockhuggits i varierande intensitet, men har trots detta kvar en tydlig naturskogskaraktär. På Grönberget har delar påverkats av ett stort virkesuttag för 60-80 år sen men har sedan dess lämnats orörda.

Våtmarker

Våtmarkerna består huvudsakligen av små skogsbeklädda myrar samt en något större myr i norra delen av reservatet. De är inte inventerade under den omfattande våtmarksinventeringen. De flesta myrar förefaller vara opåverkade av dikning, men i nordväst finns en liten myr med tydlig dikningspåverkan.

Sjöar och vattendrag

Den lilla Rödingtjärnen är reservatets enda sjö. Den avvattnas av en liten bäck som rinner ut ur reservatet åt öster och mynnar sedan i Umeälven.

Naturvårdsarter

Långselbergets naturreservat utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till gammal talldominerad naturskog.

Följande skyddsvärda eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar, EN=starkt hotad):
Doftticka (VU), fläckporing (VU), granticka (NT), gränsticka (NT), hornvaxskinn (NT), lappticka (VU), nordtagging (NT), rosenticka (NT), tallticka (NT), ullticka (NT), vedticka, vitplätt (NT), blanksvart spiklav (NT), blågrå svartspik (NT), bårdlav, dvärgbägarlav (NT), garnlav (NT), luddlav, grangytterlav (EN), grynnig filtlav (NT), lunglav (NT), mörk kolflarnlav (NT), olivbrun gytterlav (NT), skinnlav, skrovellav (NT), stuplav, vedflamlav (NT), vedskivlav (NT), reliktböck (NT), reliktslända (EN).

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

Kulturhistoria och markanvändning

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar inom reservatet enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök².

Rennäringen

Naturreservatet ligger inom Ubmeje tjeälddie samebys förvinter- och vinter-, och vårvinterland. Inga riksintressen för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken eller strategiska platser och betesområden enligt Sametingets kartor³ berörs.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

Friluftsliv

Naturreservatet Långselberget är ett trevligt och relativt lättillgängligt besöksmål för egna strövtåg och naturstudier. Reservatet är relativt lättvandrat och mycket naturskönt. Vackrast och mest orörd skog finns kring Rödingtjärnen. Här växer en urskogsartad, grov tallskog med 500-åriga tallar. Från Långselbergets topp har man vida utsikt över stora delar av Storumans kommun. Toppen nås lättast norrifrån men även den vägen är ganska brant. Naturreservatet kan nås från skogsbilvägen från väster. Tidvis kan skogsbilvägen vara bommad (alternativt svårframkomlig med bil). Länsstyrelsen möjliggör i och med det här beslutet att anlägga en vandringsled runt sjön och bergets topp, samt en rastplats vid sjön. Länsbussen mellan Umeå och Hemavan stannar i Forsvik som ligger 2 km väster om reservatet.

² Riksantikvarieämbetets databas Fornsök.

³ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

4 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i fem skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (bilaga 1). I alla skötselområden ska främmande arter kunna tas bort om behov uppstår.

Skötselområde 1: Brandpräglad talldominerad skog med mycket liten påverkan från skogsbruk (92 ha)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av de äldsta tallskogarna i området. Delar är urskogsartade, andra har påverkats av någon dimensionsavverkning för ca 100 år sedan. Skogen är tydligt brandpräglad. I skötselområdet ingår också branterna och de storblockiga talusmarkerna nedanför.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen.
- Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer. Särskilt ska bevarandet av reliktslända beaktas.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen brandpräglad skog ska vara minst 92 ha.

Den mycket sällsynta reliktsländan är funnen 100 meter öster om naturreservatet. Den är beroende av gammal och grov död tallved och är rödlistad som starkt hotad (EN). Långselberget bedöms utgöra en lämplig och viktig livsmiljö för arten. Foto: Emil Larsson.

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad skogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling genomföras.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Skötselområde 2: Talldominerad naturskog med viss påverkan från äldre tiders skogsbruk (49 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av gammal, talldominerad naturskog. Området är något mer påverkat av skogsbruk än skötselområde 1. Den mesta påverkan ligger dock långt tillbaka i tiden. I dessa delar är brandefterliknande åtgärder tillåtna.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen.
- Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglad landskap.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer. Särskilt ska bevarandet av reliktslända beaktas.
- Arealen brandpräglad skog ska vara minst 49 ha.

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad skogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra kan olika brandefterliknande åtgärder genomföras för att främja strukturer och arter som är knutna till brand. Det kan ske genom att ringbarka och kata tallar och granar. Åtgärderna ska göras manuellt och med försiktighet. Särskild hänsyn ska tas till reliktsländan och dess krav på livsmiljön.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling genomföras.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Skötselområde 3: Ungskogar och hyggen (10 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av hyggen och ungskogar. På lång sikt ska dessa närma sig skötselområdena 1 och 2 i naturvärden, beståndsstruktur och artmångfald. Naturvårdsbränning samt brandefterliknande, lövgynnande och variationsskapande skötsel möjliggörs för att påskynda den processen.

Bevarandemål

- Ungskogarna ska förvaltas så att höga naturvärden på lång sikt utvecklas och att områdena därmed förstärker värdena i reservatets övriga delar. Områdenas utveckling från ungskogar med dess lövrikedom kan också kompensera en brist på lövbrännor som successionfas efter brandstörning som kan uppkomma i omgivande landskap.
- Skogen ska ges möjlighet att successivt utveckla höga naturskogsvärden och skogen ska på sikt präglas av naturliga processer och innehålla naturskogsstrukturer motsvarande de bevarandemål som angetts för skötselområdena 1 och 2.

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad skogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling genomföras.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra kan olika brandefterliknande åtgärder genomföras för att främja strukturer och arter som är knutna till brand. Det kan ske genom att fälla träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller genomföra markstörning.

Lövgynnande och variationsskapande åtgärder

I ungskogen ska också lövgynnande och variationsskapande åtgärder genomföras, såsom bortröjning av gran till förmån för löv och tall, och fläckvisa röjningar för att skapa öppna ytor och variation.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Skötselområde 4: Våtmarker (12 ha)

Beskrivning

Här ingår alla reservatets myrmarker. De är små och ligger framför allt på Grönberget.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar. I historisk tid har branden många gånger berört även våtmarkerna i naturlandskapet i varierande utsträckning. Ibland har myrarna brunnit, ibland har de fungerat som en naturlig brandgräns. Av det skälet kan myrarna vid en naturvårdsbränning av skog tillåtas brinna som en del av en naturlig process.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Arealen våtmarker ska vara minst 12 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Våtmarkerna ska i huvudsak lämnas för fri utveckling där de naturliga processerna tillåts fortgå ostört.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras för att därefter lämnas för fri utveckling. Aktuella åtgärder kan exempelvis vara igenläggning av diken och meandring av vattendrag. Träd som kommit upp till följd av dikningar kan avverkas och tas bort.

Skötselområde 5: Sjöar och vattendrag (2 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar den lilla Rödingtjärn och bäcken som avvattnar den.

Bevarandemål

- Skötselområdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive stränder- och strandvegetation samt svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

naturtyperna. Naturliga erosions- och ackumulationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.

- Vattenkvalitén ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området. Den typiska strandvegetationen ska finnas kvar.
- Det ska inte förekomma inplantering av främmande arter eller utsättning av främmande fiskstammar inom skötselområdet.
- Arealen sjöar och vattendrag ska vara minst 2 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Huvudinriktningen är att skötselområdet ska utvecklas fritt genom naturliga processer.

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaureringsåtgärder genomföras.

5 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också de skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som får genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva relativt opåverkad natur och att nyttja området för friluftsliv under alla årstider.

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

Tillgängligheten är relativt god med en skogsbilväg som ansluter till naturreservatet i väster. Inga kända skoterleder finns.

I dagsläget finns inte några anläggningar för allmänheten i naturreservat. Länsstyrelsen kommer i och med det här beslutet att möjliggöra anläggandet av en stig och en rastplats.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Intressanta natur- och kulturvärden ska bevaras, vårdas och skötas så att områdets upplevelsevärden för friluftslivet bevaras. Det ska inom delar av naturreservatet finnas möjlighet att uppleva stillhet och låg ljudnivå.
- Reservatet ska vara attraktivt att besöka med välskötta besöksanläggningar.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att reservatets syfte att bevara naturtyper och arter uppnås.
- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

- Planerade/möjliggjorda anordningar för friluftslivet finns markerade på kartan i bilaga 2.
- Informationen om Långselbergets naturreservat ska underlätta för besökare att uppleva området, förhöja upplevelsen av besöket samt informera om gällande regler.

6 Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jakttorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.

Det finns en kraftledning genom centrala delen av naturreservatet. Kraftledningen med tillhörande kraftledningsgata får enligt reservatets föreskrifter underhållas inom ramen för befintlig koncession och ledningsrätt. För planerat underhåll av anläggningarna krävs Länsstyrelsens tillstånd för körning med motorfordon på barmark.

Om anläggningarna inte längre nyttjas ska ägarna ta bort dem på egen bekostnad och efter samråd med Länsstyrelsen så långt det är möjligt återställa områdena till naturligt tillstånd.

Renskötsel får bedrivas i naturreservatet enligt gällande lagstiftning.

7 Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Långselbergets naturreservat som kan medföra påverkan på förutsättningarna för renskötseln. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

8 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9 Sammanställning av skötselåtgärder

Naturreservatets planerade skötselåtgärder är främst inriktade på att bevara de värdefulla barrnaturskogarna med sina lövskogsmiljöer samt att tillgängliggöra naturreservatet för besökare.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Montering och underhåll av informationsskylt/ar	Se bilaga 1	1
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1, 2 och 3	1
Brandefterliknande åtgärder	Skötselområde 2 och 3	2
Hägn för att motverka bete	Skötselområde 1, 2 och 3	2
Hydrologisk återställning	Skötselområde 4 och 5	3

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

Åtgärder för att förhindra spridning och etablering av främmande arter	Hela reservatet	Vid behov
Gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet	1

Tabell med sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser. 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter.

Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Förutom reservatsförvaltaren finns det andra aktörer som, med anledning av vandringsleden/skoterleden, har anledning att följa upp anläggningar inom naturreservatet.

Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Särskilt bör initialt de hydrologiska restaureringsåtgärderna följas upp.

Uppföljning av bevarandemål

Naturreservatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur. Särskilt bör populationerna av reliktslända följas upp.

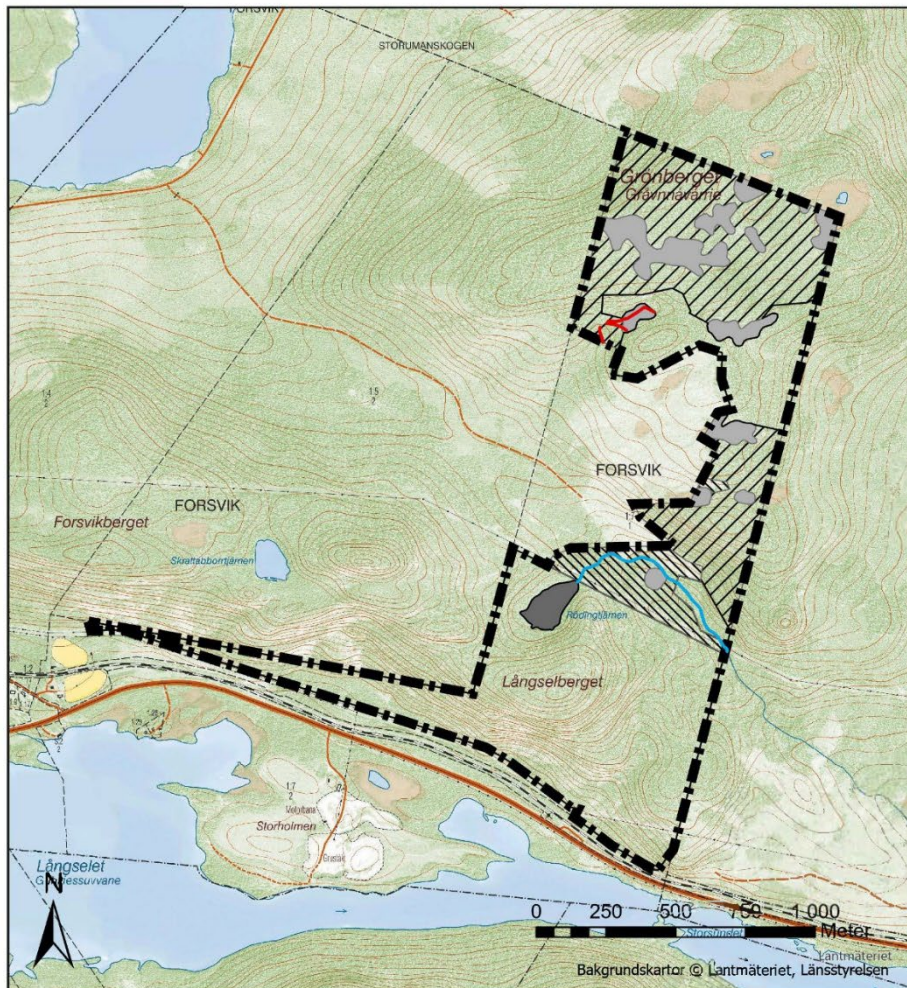
Bilagor

1. Karta över skötselområden
2. Karta över anläggningar för friluftslivet och informationsskylt

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Bilaga 1 Karta över skötselområden

Bilaga 1. Karta med skötselområden tillhörande skötselplanen för naturreservatet Långselberget, Storums kommun. Dnr 3471-2021.

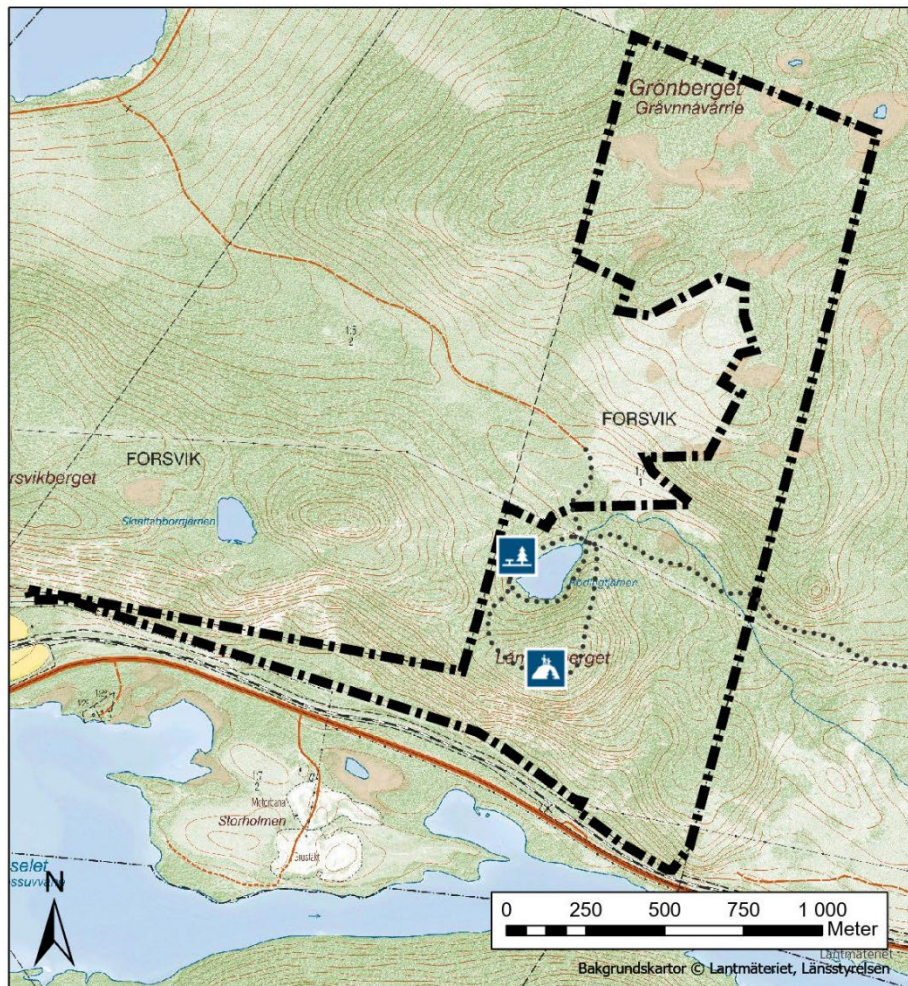
Skötselområden

- 1. Brandpräglad skog (naturvårdsbränning)
- 2. Brandpräglad skog (naturvårdsbränning, brandeferliknande)
- 3. Hyggen och ungsogar (naturvårdsbränning, brandeferliknande, lövgynnande)
- 4. Våtmarker (fri utveckling, restaurering)
- 5. Sjöar (fri utveckling)
- 5. Vattendrag (fri utveckling, restaurering)
- Diken
- Gräns naturreservat

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 Karta över friluftsliv

Bilaga 2. Karta med förslag på vandringsled, rastplats och utsiktsplats för naturreservatet Långselberget, Storumans kommun. Dnr 3471-2021.

- Vandringsled, föreslagen sträckning
- Rastplats, föreslagen plats
- Utsiktsplats
- Gräns naturreservat

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 4

1 (2)

Datum

2024-11-21

Diarienummer

511-3471-2021

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Datum
2024-11-21

Diarienummer
511-3471-2021

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.